

4. Obaveza podnošenja Pregleda obračuna PDV za svaki poreski period

Pažnja!

U skladu sa čl. 46. st. 1. i čl. 50a Zakona o PDV, obveznik PDV **dužan je da uz poresku prijavu podnese i pregled obračuna PDV. Ako obveznik uz poresku prijavu NE podnese Pregled obračuna PDV, smatra se da poreska prijava nije podneta.** Dakle, značaj *Pregleda obračuna PDV* je isti kao i sama poreska prijava.

Ako se podnosi izmenjena poreska prijava, uz tu prijavu podnosi se i novi Pregled obračuna PDV.

Pregled obračuna PDV podnosi se na način na koji se podnosi poreska prijava u skladu sa *Pravilnikom o obliku i sadržini prijave za evidentiranje obveznika PDV, postupku evidentiranja i brisanja iz evidencije i o obliku i sadržini poreske prijave PDV* („Sl. glasnik RS“, br. 123/12, 115/13, 66/14, 86/15 i 11/16 – dalje: **Pravilnik o poreskoj prijavi**). U skladu sa čl. 11a *Pravilnika o poreskoj prijavi*, **pregled obračuna PDV podnosi se u elektronskom obliku**, i to:

- 1) kao jedinstveni zapis iskazan XML jezikom, elektronskim putem preko portala *Poreske uprave*; ili
- 2) popunjavanjem poreske prijave u okviru korisničke aplikacije na portalu *Poreske uprave*.

Pregled obračuna PDV NE podnosi poreski dužnik koji nije evidentiran u Registar obveznika PDV koji se vodi kod *Poreske uprave*. Na primer, u slučaju kada strano lice koje nije obveznik PDV u Republici, izvrši promet fizičkom licu ili preduzetniku, koji nemaju svojstvo obveznika PDV, a za koji su, u skladu sa čl. 10. st. 1. tač. 3) *Zakona o PDV*, poreski dužnici umesto stranog lica, *dužni su da podnesu samo poresku prijavu ali ne i Pregled obračuna PDV.*

Na osnovu *Pregleda obračuna PDV* utvrđuje se poreska obaveza PDV za *svaki poreski period posebno*. Obveznici PDV čiji je poreski period kalendarski mesec dužni su da sastave 12 *Pregleda obračuna PDV* u toku godine, a obveznici PDV čiji je poreski period kalendarsko tromesečje 4 *Pregleda obračuna PDV*.

Sačinjavanje *Pregleda obračuna PDV* vrši se **na osnovu podataka iz poreske evidencije** o prometu dobara i usluga, s tim što se **uzimaju podaci o prometu dobara i usluga za koji je**, u skladu sa *čl. 16. Zakona o PDV*, **nastala poreska obaveza u poreskom periodu za koji sastavljamo *Pregled obračuna PDV***, kao i **podaci o prethodnom porezu koji obveznik može da odbije u tom poreskom periodu**.

Naime, prema *čl. 49. st. 1. i 2. Zakona o PDV* obveznik je dužan da obračuna PDV za odgovarajući poreski period na osnovu prometa dobara i usluga u tom periodu, ako je za njih, u skladu sa *čl. 16. zakona* nastala poreska obaveza, *a obveznik je istovremeno i poreski dužnik*. Pri tome, pri obračunu PDV za odgovarajući poreski period, uzimaju se **i sve ispravke obračuna PDV u toku poreskog perioda iz čl. 21. Zakona** (izmena PDV zbog izmene poreske osnovice) i *čl. 44. st. 1. Zakona* (obračun većeg iznosa PDV od propisanog). **Obračunati PDV umanjuje se za iznos prethodnog poreza koji obveznik može da odbije u tom poreskom periodu**.

Dakle, **da bi pravilno utvrdili poresku obavezu** za odgovarajući poreski period, od ključnog značaja je **da tačno utvrdimo za koji je od izvršenog prometa** dobara i usluga, **nastala poreska obaveza u poreskom periodu za koji sastavljamo obračun i podnosimo poresku prijavu**.

Da podsetimo, prema odredbi *člana 16. Zakona o PDV*, **poreska obaveza nastaje danom kada se najranije izvrši jedna od sledećih radnji**:

- 1) promet dobara i usluga;
- 2) naplata, odnosno plaćanje - ako je naknada ili deo naknade naplaćen, odnosno plaćen u novcu pre prometa dobara i usluga;
- 3) izdavanje računa kod usluga iz *člana 5. st. 3. tač. 1)*

Zakona, uključujući i usluge neposredno povezane sa tim uslugama koje pruža isto lice;⁵

4) nastanak obaveze plaćanja carinskog duga, kod uvoza dobara, a ako te obaveze nema, danom u kojem bi nastala obaveza plaćanja tog duga.

Prema čl. 14. Zakona o PDV, **promet dobara se smatra izvršenim danom:**

1) otpočinjanja slanja ili prevoza dobara primaocu ili trećem licu, po njegovom nalogu, ako dobra šalje ili prevozi isporučilac, primalac ili treće lice, po njihovom nalogu;

2) preuzimanja dobara od strane primaoca u slučaju ugradnje ili montaže dobara od strane isporučioaca ili, po njegovom nalogu, trećeg lica;

3) prenosa prava raspolaganja na dobrima primaocu, ako se dobro isporučuje bez otpreme, odnosno prevoza;

4) očitavanja, odnosno na drugi način utvrđivanja stanja, u skladu sa zakonom, električne energije, prirodnog gasa i energije za grejanje, odnosno hlađenje čija se isporuka vrši preko prenosne, transportne i distributivne mreže licu iz čl. 11. st. 1. tač. 4) zakona u cilju obračuna isporuke;

5) očitavanja stanja primljene vode, električne energije, gasa i energije za grejanje, odnosno hlađenje u cilju obračuna potrošnje, koje vrši isporučilac, u cilju obračuna potrošnje.

Prema čl. 15. Zakona o PDV, **usluga se smatra izvršenom kada je:**

1) završeno pojedinačno pružanje usluge;

2) prestao pravni odnos koji je osnov pružanja usluge - u slučaju pružanja vremenski ograničenih ili neograničenih usluga.

Ako se za pružanje usluga izdaju **periodični računi**, promet usluga smatra se izvršenim **poslednjeg dana perioda** za koji se izdaje račun.

⁵ Reč je o **uslugama prenosa, ustupanja i davanja na korišćenje autorskih i srodnih prava, patenata, licenci, zaštitnih znakova**, kao i drugih **prava intelektualne svojine**, uključujući i **usluge neposredno povezane sa tim uslugama**, pod uslovom da ih pruža isto lice.

Kada se usluga izvršava po pojedinačnim delovima koji su ekonomski deljivi i za koje se ugovara posebna naknada (**delimične usluge**), u tom slučaju usluga se smatra izvršenom *kada je okončano pružanje dela usluge*.

Isto tako kada je reč o priznavanju prava na odbitak prethodnog poreza, obveznik PDV **stiće pravo na odbitak** prethodnog poreza u onom **poreskom periodu** u kome je izvršena nabavka dobara i usluga i u kojem je primio račun o toj nabavci.

Stoga, ponovo ukazujemo da **poreska evidencija** koju vodimo u skladu sa *Pravilnikom o poreskoj evidenciji mora*, pored naknade i obračunatog PDV i ostalih propisanih podataka, **sadržavati i podatak o datumu** prometa, datumu računa i drugog dokumenta o prometu dobara i usluga, i to **za svaku posebnu grupu prometa** dobara i usluga iz poreske evidencije.

Oblik, sadržina i način sačinjavanja *Pregleda obračuna PDV* bliže je uređena *Pravilnikom o poreskoj evidenciji*, u odeljku III, koji nosi naziv „*Oblik i sadržina Pregleda obračuna PDV*“ koji obveznik, na osnovu podataka iz poreske evidencije, sačinjava za svaki poreski period i na osnovu kojeg iskazuje podatke u poreskoj prijavi PDV na obrascu PPPDV.

Oblik pregleda obračuna PDV propisan je **na Obrascu POPDV - Pregled obračuna PDV za poreski period od _____ do _____ 20__ . god.**, koji je odštampan uz *Pravilnik o poreskoj evidenciji* i čini njegov sastavni deo.

Obrazac POPDV podeljen je na deo za podatke o **podnosiocu** pregleda i **11 posebnih delova** o prometu dobara i usluga, uvozu dobara, nabavci dobara i usluga, poreskoj obavezi, kao i o prometu dobara izvršenom van Republike i drugom prometu koji ne podleže plaćanju PDV.

Svaki od navedenih posebnih delova sadrži posebne rubrike za iskazivanje podataka o posebnim vidovima ili vrstama prometa dobara i usluga.

Obrazac POPDV (najnoviji, objavljen u „Sl. glasniku RS“, br. 48/18), pogledajte na str. 187-191.